

Bilag 1

1 OPGAVERBESKRIVELSE

1.1 Baggrund for opgaven

EU har vedtaget direktiv om reduktion af visse plastprodukters miljøpåvirkning, også kaldet engangsplastikdirektivet. Direktivets hovedformål er at begrænse mængden af affald, der ender i havet og i naturen til skade for flora og fauna og tager udgangspunkt i affaldsoptællinger på en række europæiske strande. Direktivet forventes at træde formelt i kraft i den 2. juli 2019, hvorefter Danmark har to år til at implementere direktivets bestemmelser, herunder et forbud mod ni forskellige engangsprodukter af plastik. Samlet set berører engangsplastikdirektivet 21 engangsplastikproduktkategorier.

1.2 Opgavens indhold

Projektet skal på baggrund af livscyklusvurderinger, markedskortlægning og nabotjek, jf. krav til metode beskrevet i afsnit 2.1, levere nedenstående analyser i tre dele:

- Markedsanalyse
- Livscyklusvurderinger
- Nabotjek

Projektet afsluttes med en projektrapport, som skal klargøres til publicering efter Miljøstyrelsens projektskabelon.

Projektrapporten skal kort, enkelt og præcist formidle projektets resultater, herunder ved brug af figurer og tabeller, til at skabe sammenlignelige overblik over fordele og ulemper ved materialevalg i de enkelte produktkategorier. Disposition til rapporten aftales med Miljøstyrelsen.

Alle leverancer i forbindelse med dette projekt skal gennemgå en kvalificeret kvalitetssikring inden aflevering af 1. udkast til projektrapport.

1.3 Krav til opgavens udførelse

Projektet skal minimum udføres på baggrund af litteraturstudie, samt dataindsamling fra relevante datakilder. Der skal tage kontakt til relevante aktører i det omfang, det er nødvendigt. Dette enten ved brug af spørgeskemaer, kvalitative interviews eller lignende. Miljøstyrelsen skal holdes orienteret om, hvilke aktører, der kontaktes og hvordan.

Løsning af opgaven kan med fordel tage udgangspunkt i vedlagte rapport fra DTU i bilag 1C. Det forventes, at konsulenten forholder sig metodekritisk ved brug af materiale, samt at konsulenten skaber sig et kendskab til den eksisterende litteratur med henblik på at undgå, at der bruges ressourcer på at producere allerede eksisterende viden.

Bilag 1B indeholder de økonomiske datakort, som ministeriet benytter sig ved, ved udarbejdelse af lovgivning. I udarbejdelsen af den endelige projektrapport, skal der tages højde for, at disse spørgsmål

skal kunne besvares så fyldestgørende som muligt, når konsekvenserne af forbuddet mod visse engangsprodukter af plast tages i betragtning.

1.4 Formål og succeskriterier

Markedsføringsforbuddet mod visse af de engangsplastikprodukter, som engangsplastikdirektivet indeholder, vil medføre et skift i forbrugsmønstre til engangsprodukter, som ikke er lavet af plastik. Der findes dog ikke tilstrækkelig viden om de miljømæssige og erhvervsøkonomiske konsekvenser af et sådant forbud, ligesom der ikke haves et samlet overblik over de markedsførte mængder af de produkttyper, som berøres af engangsplastikdirektivet.

Dette projekt har derfor til formål at skabe klarhed over de markedsførte mængder, de erhvervs- og samfundsøkonomiske konsekvenser samt miljøpåvirkningen af de produktalternativer, som kan blive relevante i forbindelse med et forbud. Det har desuden til formål ved brug af livscyklusvurdering (LCA) at belyse de bedste alternativer i produktkategorierne, der rammes af et forbud (se bilag 1A), med henblik på at skabe et vidensgrundlag som fundament til implementeringsprocessen for engangsplastikdirektivet. Projektet skal desuden indeholde et nabotjek af de miljømæssige og erhvervsøkonomiske konsekvenser, som andre EU-lande har oplevet ved at forbyde disse produkter.

1.5 Bemanding

Konsulenten udpeger en erfaren projektleder til at varetage den løbende dialog med Miljø- og Fødevarerministeriet om fremdriften og gennemførelsen af projektet. Projektleder hos Miljø- og Fødevarerministeriet er Miljøstyrelsen.

1.6 Tidsplan

Projektet forventes at have opstart senest 1. september 2019 med afslutning og endelig afrapportering 20. december 2019.

Resultater fra markedsanalysen skal være klar til afrapportering til Miljøstyrelsen medio november 2019 og miljøvurderingerne ultimo november 2019. Endelig afrapportering på delleveringerne sker sammen med den samlede afrapportering 20. december 2019.

Konsulenten udarbejder på baggrund af den foreslåede tidsplan i sit tilbud, senest en uge efter projektopstart, en endelig tids- og betalingsplan for projektet. Tidsplanen skal som minimum indeholde hovedmilepæle i projektet og skal godkendes af Miljøstyrelsen. Det forventes, at Miljøstyrelsen senest to uger før projektets afslutning får rapporten til gennemlæsning og kommentering.

Optioner

Der er ingen optioner om forlængelse eller tillæg.

2 ORDREGIVERS ØNSKER TIL OPGAVELØSNINGEN

2.1 Ordregivers ønsker til opgaveløsning og metode

Opgaveløsningen skal indeholde nedenstående tre delanalyser:

Del A: Markedsanalyse

Del A skal indeholde en markedsanalyse som skaber overblik over de markedsførte engangsplastikprodukter og deres alternativer. Analysen skal omfatte:

For produkter omfattet af engangsplastikdirektivet (bilag 1A 1.1.)

- Kortlægning af markedet for de engangsplastikproduktkategorier, som fremgår af bilag 1A 1.1. Kortlægningen skal indeholde en oversigt over de markedsførte mængder angivet i både vægt og antal, såfremt data er til at skaffe. Ligeledes skal dette undersøges for de typiske, markedsførte, alternativer til engangsplastikproduktkategorierne.
- Skitsering af antallet af relevante virksomheder og som minimum de 5 største aktører for hver produktkategori, både for plast og primære materialealternativer (e.g. pap og træ), som fremgår af bilag 1A 1.1.

For produkter omfattet af markedsføringsforbuddet (bilag 1A 1.2.)

- Kortlægning af produktkategorierne i bilag 1A 1.2. og materialealternativer, som indeholder en oversigt over almindelige alternativer samt en vurdering af den procentvise fordeling af materialevalg for produktalternativerne, både for stk. og vægt, som et forbud mod engangsplastikprodukterne, angivet i bilag 1A 1.2., må forventes at flytte forbruget til.
- Fremskrivning af de markedsførte mængder efter engangsplastikdirektivets produktforbud træder i kraft og af alternative produkttyper, som forventes markedsført efter forbuddet (bilag 1A 1.2.).
- Markedsanalysen skal desuden belyse erhvervsøkonomiske konsekvenser ved skift fra plastik til andre materialer for både producenter og de virksomheder, som benytter sig af produkterne (se bilag 1A 1.2.).

Del B: Livscyklusvurderinger

Del B skal indeholde en række livscyklusvurderinger, som skal give et overblik over miljøpåvirkningen af alternative produktkategorier sammenlignet med de produkter, som forbydes. Der ønskes følgende analyser:

For produkter omfattet af markedsføringsforbuddet (bilag 1A 1.2.)

- Livscyklusvurderinger for produkter angivet i bilag 1A 1.2. Vurderingerne skal udarbejdes med henblik på at skabe en baseline til sammenligning af materialealternativerne for at afdække, hvilke alternative materialer til plastikengangsservice, der er miljømæssigt bedre i et livscyklusperspektiv.
- Livscyklusvurderinger for de produkter, som forventes at substituere de nævnte produkter fra bilag 1A 1.2, som rammes af et markedsføringsforbud. Vurderingen skal udføres på minimum ét substitutionsprodukt. Hvis markedsanalysen i del A viser, at flere produkter kan være relevante alternativer, udføres livscyklusanalyser på alle de mest relevante alternative produkttyper.
- Analyserne skal være sammenlignelige, og skal også tage højde for miljøbelastning fra produktion, herunder udvinding og oparbejdelse, transport og bortskaffelse/genanvendelse af produkterne såvel som materialet.
- På materialeniveau for substitutionsprodukterne skal der laves en vurdering af, hvor stor besparelsen vil være ved at benytte genanvendt materiale frem for virgine råvarer.

- Der skal desuden foretages et kvalitativt skøn af de miljømæssige konsekvenser og potentielle udfordringer, som et skift til alternative produkttyper i forbindelse med forbuddet vil forårsage ift. henkastet affald. Herunder hvordan forbuddet forventes at påvirke materialesammensætning og mængder.

Del C: Nabotjek

Del C skal skabe et overblik over andre landes erfaringer med lignende markedsføringsforbud for engangsplastikprodukter. Del C skal bestå af følgende:

For produkter som omfattes af markedsføringsforbuddet (bilag 1A 1.2)

- Screening af hvilke andre EU-lande, som har indført et markedsføringsforbud mod et eller flere af de produkter, som engangsplastikdirektivet forbyder eller hvis relevant andre engangsplastikprodukter (bilag 1A 1.2.)
- I dialog med Miljø- og Fødevarerministeriet udvælges to til tre lande, som der ønskes en mere tilbundsående analyse af, specifikt i forhold til følgende:
 - Miljømæssige konsekvenser af markedsføringsforbud mod en række produkter, herunder, om der er sket et forbrugsskifte ved forbuddet, eller om der er sket et skift mod genbrug, og om et skifte til alternative produkttyper generelt har mindsket miljøbelastningen.
 - Erhvervsøkonomiske konsekvenser af disse forbud ift. øgede eller sænkede omkostninger for erhvervet.

Nabotjekket skal hjælpe til at belyse de effekter, som man i Danmark vil kunne forvente på baggrund af markedsføringsforbuddet mod engangsplastikprodukterne i bilag 1A 1.2.

Afgrænsningen for projektet er de produktkategorier som er fremført af bilag 1A – 1.1 og 1.2. og de lande, som udvælges til nabotjekanalysen på baggrund af konsulentens første screening.

2.2 Ordregivers ønsker til faglige kompetencer for det udførende team

Det forventes, at der i projektteamet findes medarbejdere, der fra tidligere har erfaringer med markedsanalyser, miljø- og livscyklusvurderinger samt nabotjek.

3 ANDET

Organisering

Miljøstyrelsen er projektejer, og projektets leverancer skal derfor endeligt godkendes af Miljøstyrelsen. Projektleder i Miljøstyrelsen skal bidrage med faglig sparring til konsulenten, i det omfang, det er muligt, samt involveres i at træffe beslutning om afgørende metodiske valg i projektet. Det er konsulentens ansvar at tidplanen overholdes, samt at leverancerne leveres til aftalt tid. Projektlederen hos Miljø- og Fødevarerministeriet overvåger den løbende fremdrift i projektet og skal holdes løbende orienteret herom ved løbende statusmøder. Det er konsulentens ansvar at indkalde og forberede disse møder. Da projektet foretages i samarbejde med Skatteministeriet kan disse evt. også inddrages i sparringsprocessen. Det forventes at etablere en følgegruppe for implementering af engangsplastikdirektivet. Konsulenten skal stå til rådighed for projektpræsentation i denne sammenhæng.

Ad del B

Det forventes, at der jf. produktanalysen anvendes godkendte livscyklusvurderingsredskaber i henhold til ISO standarden for livscyklusvurderinger (ISO 14044, 2006), samt at der skabes sammenligningsgrundlag for forskellige materialevalg for de enkelte produktkategorier, ligesom der skal fremgå en vurdering af det mest anvendte eller sandsynligt anvendte alternative produkt og materiale fremover. Det forventes, at konsulenten stiller med personer, som har praktisk og metodisk erfaring i udførelsen og resultatformidling af livscyklusanalyser.

Ad del C

Det forventes, at der udarbejdes forslag til minimum fire relevante lande, hvorefter Miljø- og Fødevarerministeriet kan udvælge 2-3 lande, som der ønskes en mere tilbundsående analyse af.

4. ØKONOMI OG KVALITETSKRAV

4.1. Økonomiske forudsætninger

Projektet afholdes inden for rammen af 950.000 kr. i perioden 1. september til 20. december 2019. Leverandøren afregnes bagudrettet, når leverancen er godkendt af Miljøstyrelsen. Udbetaling i rater kan aftales.

4.2. Krav til afrapportering og kvalitetssikring

Projektet afsluttes med en projektrapport, som skal klargøres til publicering efter Miljøstyrelsen projektskabelon.

Projektrapporten skal kort, enkelt og præcist formidle projektets resultater, gerne ved hjælp af grafisk fremstilling og overbliksskemaer. Disposition til rapporten aftales med Miljøstyrelsen.

Alle leverancer i forbindelse med dette projekt skal gennemgå en kvalificeret kvalitetssikring inden aflevering af 1. udkast til projektrapport.

Leverandøren er ansvarlig for kvaliteten og rigtigheden af data i leverancen. Kvalitetssikring skal foregå efter Leverandørens egne procedurer for kvalitetssikring. Dokumentation for analysens indhold skal kunne fremlægges til en hver tid, såfremt Miljøstyrelsen anmoder herom. Alle faktuelle oplysninger i rapporten skal tydeligt have angivet kildehenvisninger, og det skal tydeligt fremgå hvilke dele af teksten, der er konsulents vurdering og fortolkning, eller udtryk for forskellige interessenters holdninger og ønsker.

5. TILBUDESMATERIALE

Leverandøren fremsender forslag til opgaveudførelsen, samt oplysninger om hvilke konsulentkategorier, som varetager delopgaverne i projektet. Dette gøres ved at fremsende CV'er (maks. to A4-sider per person) på de aktuelle konsulenter og en timepris pr. konsulentkategori. Leverandørens samlede tilbud beregnes ud fra et fast antal timer x angivne timepris per konsulentkategori.

Tilbudsgiver skal ved tilbudsfristen aflevere et samlet tilbudsmateriale, der gør Miljøstyrelsen i stand til at gennemskue de enkelte elementer af tilbudsgivers tilbud. I den forbindelse bemærkes følgende:

Tilbuddet skal indeholde en beskrivelse af, hvordan tilbudsgiver har tænkt sig at tilgå opgaven samt en beskrivelse af hvordan tilbudsgiver forventer at indsamle data. Derudover skal tilbuddet indeholde en detaljeret projektplan hvori tilbudsgivers bud på løsning af opgaven fremgår. Projektplanen skal tage udgangspunkt i, at rapporten skal leveres til Miljøstyrelsen senest 20. december 2019 som færdig rapport, hvor resultaterne er endelige.

Tilbud fremsendes senest den 15. august 2019 kl. 14.00 til følgende mailadresse: jespj@mst.dk

De indkomne tilbud evalueres, hvorefter leverandøren med det bedste forhold mellem pris og kvalitet tilbydes opgaven. Her vil der blive lagt vægt på løsningsbeskrivelse, projektplan, faglige kvalifikationer og pris.

6. KUNDENS KONTAKTDATA

Jesper Skovby Jørgensen

E-mail: jespj@mst.dk

Tlf.: +45 20 61 42 20

